

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 28 marca 2023 r.

K-1.431.1.17.2022.6.MF

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji na prowadzenie postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2021 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Wałcz ul. Dąbrowskiego 8, 78-600 Wałcz
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Jan Matuszewski Wójt Gminy
Okres objęty kontrolą	2021 r.
Kontrolujący	– Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Katarzyna Karczyńska – starszy inspektor z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Upoważnienie nr 51/22 z dnia 24 czerwca 2022 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– Art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), – art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2022 r. poz. 135), – art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność i efektywność.
Termin kontroli	27 czerwca – 1 lipca 2022 r.
Rodzaj kontroli	Planowa, tryb zwykły.

Określenie obszaru kontroli	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji na prowadzenie postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2021 r.
Podstawa prawna	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm). 2) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021, poz. 217). 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm., Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.) 4) Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r., poz. 289 ze zm.), 5) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 256 ze zm., Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) (dalej: Kpa). 6) Ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 1990 r., nr 34, poz. 198 ze zm.). 7) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.). <p>Przepisy regulujące zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8) Ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 2188 t.j.). 9) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. z 2013 r., poz. 1339 ze zm.). 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2020 r.

	<p>w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2021 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 2435).</p> <p>11) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 2466).</p>
Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	<p>Pan Jan Matuszewski – Wójt Gminy Wałcz</p> <p>Pani Anna Kozieł – Podinspektor ds. księgowości budżetowej</p>

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2022 r., poz. 846 t.j.) postępowanie w sprawie zwrotu podatku i jego wypłata jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Na realizację zadania gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa.

1. Plan i rozliczenie dotacji

Gmina Wałcz na realizację zadania dotyczącego zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej otrzymała w 2021 r. dotację celową w kwocie ogółem **1 780 646,63 zł**.

Gmina złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego dwa wnioski o przekazanie dotacji celowej na realizację przedmiotowego zadania:

- w I okresie rozliczeniowym (w przypadku wniosków o zwrot podatku złożonych przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 lutego do dnia 1 marca 2021 r.¹), wniosek wpłynął do ZUW w dniu 15 marca 2021 r., wnioskowana kwota dotacji wyniosła **1 025 045,62 zł**, z tego:
 - na wypłatę podatku akcyzowego: 1 004 946,69 zł,
 - na pokrycie kosztów obsługi zadania: 20 098,93 zł,

- w II okresie rozliczeniowym (w przypadku wniosków o zwrot podatku złożonych przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 sierpnia do 31 sierpnia 2021 r.), wniosek wpłynął do ZUW w dniu 17 września 2021 r., a korekta wniosku w dniu 21 października 2021 r., wnioskowana kwota dotacji nie zmieniła się i wyniosła **755 601,01 zł**, z tego:
 - na wypłatę podatku akcyzowego: 740 785,30 zł,
 - na pokrycie kosztów obsługi zadania: 14 815,71 zł.

(dowód: akta kontroli str. 45, 49, 51-52)

¹ Dzień 28 lutego 2021 r. (niedziela) był dniem wolnym od pracy. Zgodnie z art. 57 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego w takim przypadku termin mijał w dniu 1 marca 2021 r. (poniedziałek).

Stwierdzono, że wnioski o przekazanie dotacji celowej na I i II okres rozliczeniowy zostały złożone zgodnie z terminem określonym w § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, tj. w terminie do 18 marca 2021 r. i do 18 września 2021 r.

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 50)

Dane zawarte we wnioskach o przekazanie dotacji celowej na I i II okres rozliczeniowy, dotyczące powierzchni użytków rolnych wynikającej z wniosków złożonych przez producentów rolnych, ilości litrów oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz liczby dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego, znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji merytorycznej przedłożonej przez Gminę.

(dowód: akta kontroli str. 53-110)

Na podstawie złożonych wniosków Wojewoda Zachodniopomorski przyznał Gminie Wałcz dotację (dział 010 Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 Pozostała działalność, § 2010 Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych):

- Decyzją nr 128/2021 z dnia 21 kwietnia 2021 r. w kwocie 1 025 045,62 zł,
- Decyzją nr 460/2021 z dnia 13 października 2021 r. w kwocie 755 601,01 zł.

Środki z dotacji na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wpłynęły na rachunek Urzędu Gminy Wałcz w wysokości wynikającej z wniosków:

- w dniu 23 kwietnia 2021 r. w kwocie **1 025 045,62 zł** (za I okres rozliczeniowy),
- w dniu 21 października 2021 r. w kwocie **755 601,01 zł** (za II okres rozliczeniowy).

(dowód: akta kontroli str. 111-115)

Strukturę wydatkowania środków dotacji w podziale na wydatki związane z realizacją wypłat zwrotu podatku akcyzowego oraz na wydatki dotyczące kosztów obsługi zadania przedstawia poniższa tabela.

Wydatkowanie środków z dotacji w rozdziale 01095 (na zwrot podatku akcyzowego)	Środki z dotacji wydatkowane na:		Środki z dotacji wydatkowane ogółem
	realizację wypłat zwrotu podatku akcyzowego	koszty obsługi zadania	
I okres rozliczeniowy	1 004 946,69 zł	20 098,93 zł	1 025 045,62 zł
II okres rozliczeniowy	740 785,30 zł	14 815,71 zł	755 601,01 zł
RAZEM	1 745 731,99 zł	34 914,64 zł	1 780 646,63 zł

(dowód: akta kontroli str. 116-124)

Kontrolujący zweryfikowali prawidłowość wykazanych przez Gminę kwot wykorzystanych środków z dotacji. Dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Rozliczenie środków z dotacji w rozdziale 01095 (na zwrot podatku akcyzowego)	Kwota otrzymanej dotacji	Kwota wykorzystanej dotacji (wraz z kosztami obsługi)	Kwota niewykorzystanych środków z dotacji	Data zwrotu
I okres rozliczeniowy	1 025 045,62 zł	1 025 045,62 zł	0,00 zł	-
II okres rozliczeniowy	755 601,01 zł	755 601,01 zł	0,00 zł	-
RAZEM	1 780 646,63 zł	1 780 646,63 zł	0,00 zł	-

Stwierdzono, że w 2021 r. Gmina Wałcz wydatkowała środki z dotacji w kwocie ogółem **1 780 646,63 zł**, tj. w 100%.

(dowód: akta kontroli od str. 113-125)

2. Koszty obsługi

Na podstawie przedłożonej ewidencji księgowej stwierdzono, że wydatki poniesione przez Gminę Wałcz w ramach ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym (koszty obsługi zadania) w rozdziale 01095 wyniosły **34 914,64 zł**.

Wyszczególnienie	I okres rozliczeniowy	II okres rozliczeniowy
Kwota dotacji wypłaconej przez Gminę z tyt. zwrotu podatku akcyzowego	1 004 946,69 zł	740 785,30 zł
Wydatki poniesione na obsługę w ramach dotacji	20 098,93 zł	14 815,71 zł
% wypłaconej dotacji przeznaczony na obsługę	2,00%	2,00%
Maksymalna należna kwota dotacji na obsługę (2%)	20 098,93 zł	14 815,71 zł

(dowód: akta kontroli str. 116)

W wyniku analizy przedłożonej ewidencji księgowej wydatków poniesionych na obsługę zadania kontrolujący ustalili, że Gmina Wałcz w I i II okresie wydatkowała na koszty obsługi kwoty w wysokości odpowiednio 20 098,93 zł i 14 815,71 zł. Wykorzystane na obsługę zadania środki zarówno w przypadku I okresu, jak i II okresu stanowią 2,00% kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę w rozdziale 01095 Pozostała działalność w danym okresie (20 098,93 zł : 1 004 946,69 zł x 100% = 2,00%, 14 815,71 zł : 740 785,30 zł x 100% = 2,00%). Postępowanie to było zgodne z art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 2188 t.j.).

Strukturę wydatków poniesionych w ramach obsługi zadania przedstawiono w poniższej tabeli.

Paragraf klasyfikacji budżetowej	Kwota
4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	3 403,62 zł
4120 Składki na Fundusz Pracy	485,10 zł
4170 Wynagrodzenia bezosobowe	19 800,00 zł

4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 521,72 zł
4300	Zakup usług pozostałych	8 354,20 zł
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	350,00 zł
RAZEM		34 914,64 zł

(dowód: akta kontroli od str. 116-121, 123)

Gmina Wałcz w ramach kosztów obsługi zadania wykazała m.in. poniesienie wydatków w §§ 4110, 4120 i 4170 z tytułu wynagrodzeń bezosobowych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy (pochodne od wynagrodzeń ponoszone przez pracodawcę) w łącznej kwocie 23 688,72 zł. Wydatki zostały poniesione w związku z zawarciem z pracownikami Urzędu Gminy 6 umów-zleceń w I okresie rozliczeniowym oraz 7 umów-zleceń w II okresie rozliczeniowym. Umowy-zlecenia zawarto z 6 pracownikami osobno na I i na II okres rozliczeniowy. Dodatkowo w II okresie rozliczeniowym zawarto umowę-zlecenie z 1 pracownikiem.

(dowód: akta kontroli str. 126-127)

Przedmiot umów-zleceń we wszystkich przypadkach był taki sam i obejmował: „*przygotowanie dokumentacji związanej z ustaleniem wysokości zwrotu dla rolników podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego i wypłaty tego świadczenia osobom uprawnionym*”.

Kontrolujący zweryfikowali, obowiązujące w 2021 r. zakresy czynności pracowników, z którymi zawarto umowy-zlecenia w 2021 r.

Ustalono, że w 6 przypadkach w zakresach czynności pracowników nie widnieje zadanie dotyczące realizacji zwrotu podatku akcyzowego. Natomiast w przypadku jednego z pracowników w zakresie czynności wskazano, że w ramach umowy o pracę realizuje m.in. zadania polegające na weryfikacji merytorycznej i rachunkowej wniosków od producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, prowadzeniu postępowań administracyjnych i wydawaniu decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykonywaniu czynności organu I instancji w odwoławczym postępowaniu administracyjnym w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, sporządzaniu list wypłat, a także wniosków o dotację, rozliczeń dotacji oraz sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str.128-139)

W związku z tym kontrolujący zapytali Gminę, dlaczego opisany zakres wykonywanych zadań wynikający z umowy o pracę i umów-zleceń sfinansowanych dotacją celową pokrywa się. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski wyjaśnił, że: „*W zakresie czynności Pani (...) pracownika, który odpowiada merytorycznie za weryfikację i prawidłowość rozliczania wniosków o zwrot podatku akcyzowego dodatkowo sporządzane są umowy zlecenia w zakresie dodatkowych czynności. Ilość wniosków jest bardzo duża i czasochłonna. Pracownik wykonuje czynności głównie poza czasem pracy i pracą urzędu*”. Wyjaśnienia w powyższym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 37, 41)

Umowy-zlecenia zostały zawarte na czas określony, a praca miała zostać wykonana w dniach 2-30 kwietnia 2021 r. w przypadku I okresu oraz w dniach 1-29 października 2021 r. w przypadku II okresu. W umowach określono liczbę godzin jaką zleceniobiorca powinien przeznaczyć na pracę w ramach umowy-zlecenia oraz kwotę wynagrodzenia brutto za wykonaną pracę. W I okresie wydatkowano łącznie z tytułu umów-zleceń kwotę 11 400,00 zł, a w II okresie kwotę 8 400,00 zł. Wysokości wynagrodzeń poszczególnych osób wynikały z liczby roboczogodzin. W wyniku kontroli stwierdzono, że nie zostały przekroczone wyznaczone w umowach-zlecenia liczby godzin czasu pracy.

Z przedstawionej w trakcie kontroli dokumentacji nie wynika, w jakich godzinach wykonywano zadania związane ze zwrotem podatku akcyzowego, dlatego kontrolujący zapytali o tę kwestię oraz o to w jaki sposób zweryfikowano, czy zadanie objęte przedmiotowymi umowami-zleceniami zostało wykonane. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski wyjaśnił, że: *„Realizacja zadań wykonywana była zarówno w godzinach pracy urzędu jak i poza godzinami z uwagi na zależność wykonywanych czynności w trakcie czasu pracy urzędu”*.

(dowód: akta kontroli str. 37, 42)

Kontrolujący zwrócili się również z zapytaniem, w jaki sposób prowadzony był nadzór nad pracownikami realizującymi zadanie dot. zwrotu podatku akcyzowego w ramach umów-zleceń po godzinach pracy. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski poinformował, że: *„Pracownicy realizujący zadania w godzinach pracy odpowiadają za wykonywane czynności i są rozliczani z tych zadań”*. Wójt w wyjaśnieniu nie wskazał w jaki sposób prowadzony być nadzór po godzinach pracy urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 37, 42)

W tym miejscu należy zauważyć, że osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych nie są objęte m.in. rygorami wynikającymi z przepisów antykorupcyjnych.

Gmina Wałcz do rozliczenia środków z dotacji w ramach kosztów obsługi zadania wykazała ponadto wydatki na:

- usługi pocztowe w kwocie 8 354,20 zł,
- materiały i wyposażenie biurowe (m.in. dziurkacz, tusze, zwrotki, formularze wniosków o zwrot podatku akcyzowego) w kwocie 2 521,72 zł,
- szkolenie pracownika realizującego zadanie w zakresie zwrotu podatku akcyzowego w kwocie 350,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 120-121, 123)

Ze względu na to, że faktury dotyczące usług pocztowych oraz materiałów i wyposażenia biurowego opiewały na kwoty wyższe niż rozliczone w ramach kontrolowanego zadania, kontrolujący zapytali Jednostkę, w jaki sposób ustalono wysokość wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania oraz poprosili o przedstawienie wykonanych usług pocztowych w ramach zadania oraz zakupionych materiałów biurowych. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski poinformował, że: *„Zestawienie usług pocztowych realizowane jest przez pracownika sekretariatu,*

który odpowiada za prawidłowe rozliczenie usług pocztowych i wykazuje to na zestawieniu. Taką kwotę bierzemy do rozliczenia kosztów na realizację zadania.

F04310P0221SFAKAML z dnia 03.03.2021r. na kwotę 1479,00 zł

F06571P0321SFAKAML z dnia 06.04.2021r. na kwotę 2864,90 zł

F08844P0421SFAKAML z dnia 06.05.2021r. na kwotę 6,30 zł

F18043P0821SFAKAML z dnia 03.09.2021r. na kwotę 1683,50 zł

F20782P0921SFAKAML z dnia 05.10.2021r. na kwotę 2320,50 zł

Kwota za usługi pocztowe wyniosła 8354,20 zł. Taka też kwota wynika na zestawieniu wykonania planu na dzień 31.12.2021r. Faktury w załączeniu”.

Ponadto wyjaśnił, że: „Zestawienie materiałów biurowych wygląda następująco:

FS 4376/100/2021 z dnia 14.04.2021r. na kwotę 398,05 (dziurkacz)

2128/1/2021 z dnia 04.03.2021r. na kwotę 394,91 zł (tusze)

101/1021 z dnia 04.02.2021r. na kwotę 233,70 zł (zwrotki kpa)

83/2021 z dnia 01.02.2021r. na kwotę 157,44 zł (wniosek o zwrot podatku akcyzowego)

FS 933/100/2021 z dnia 29.01.2021r. na kwotę 398,40 zł (materiały biurowe)

FS 2123/100/2021 z dnia 26.02.2021r. na kwotę 177,27 zł (materiały biurowe)

FS 9734/100/2021 z dnia 13.08.2021r. na kwotę 724,62 zł (materiały biurowe)

FS 10497/100/2021 z dnia 31.08.2021r. na kwotę 37,33 zł (materiały biurowe)

Kwota na materiały biurowe wyniosła 2521,72 zł. Taka też kwota wynika na zestawieniu wykonania planu na dzień 31.12.2021r.”.

(dowód: akta kontroli str. 37-38, 42-43)

W wyniku analizy dokumentacji kontrolujący stwierdzili, że wszystkie wydatki na obsługę zadania przedstawione do rozliczenia dotacji zostały poniesione w związku z realizacją zadania.

Dowody księgowe zostały prawidłowo zaewidencjonowane, tj. zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz rozporządzeniem w sprawie klasyfikacji budżetowej. Dokumentacja finansowo-księgowa zawiera adnotację o dokonaniu kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej wraz z podpisami osób odpowiedzialnych za te wskazania, jak również zatwierdzenie do wypłaty przez osoby upoważnione. Ponadto na dokumentach widnieje opis wskazujący, iż wydatek dotyczył kontrolowanego zadania.

(dowód: akta kontroli str. 154-197)

3. Kontrola merytoryczna dotacji

Na realizację wypłat zwrotu podatku akcyzowego w 2021 r. Gmina Wałcz wydatkowała środki z dotacji w wysokości **1 745 731,99 zł**. Z przedłożonych kontrolującym rejestrów wniosków o zwrot podatku wynika, że łączna liczba złożonych i pozytywnie rozpatrzonych wniosków wyniosła **478**. W przypadku 1 wniosku nastąpiła odmowa przyznania zwrotu podatku akcyzowego. Dane w zakresie kwoty wypłaconego zwrotu podatku akcyzowego oraz liczby złożonych wniosków w podziale na okresy rozliczeniowe przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	I okres rozliczeniowy	II okres rozliczeniowy	Razem
Łączna liczba złożonych i pozytywnie rozpatrzonych wniosków	242	236	478
Kwota zrealizowanych wypłat zwrotu podatku akcyzowego	1 004 946,69 zł	740 785,30 zł	1 745 731,99 zł

Wykazane przez Jednostkę dane o liczbie wniosków znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji merytorycznej, natomiast kwoty zrealizowanych wypłat są zgodne z ewidencją księgową (rozdział 01095, paragraf 4430).

(dowód: akta kontroli str. 198-221)

Na podstawie przedłożonego imiennego wykazu wnioskodawców, którzy w 2021 r. złożyli wnioski o zwrot podatku akcyzowego, kontrolujący dokonali wyboru próby do kontroli. Z wykazu obejmującego 298 wnioskodawców metodą losową z interwałem oraz osądu własnego kontrolerów dokonano wyboru 16 wnioskodawców, których wnioski zostały poddane szczegółowej analizie. Próba stanowiła 5,37 % ogółu wnioskodawców ubiegających się w Gminie Wałcz w 2021 r. o zwrot podatku akcyzowego. W analizowanej próbie 9 wnioskodawców składało wnioski w obu okresach rozliczeniowych. Łącznie kontroli poddano 25 wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 222-261)

W wyniku analizy dokumentów wybranych do próby kontrolujący ustalili, iż wnioski o zwrot podatku akcyzowego składane były terminowo zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 6 ust. 2 ww. ustawy.

Do wniosków załączane były faktury VAT lub kserokopie faktur, a w przypadku, gdy wynikało to z wniosku, dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych była będącego w posiadaniu producenta rolnego w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, tym samym wypełniając zapisy art. 6 ust. 3 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 262-279)

Ustalono, że dwóch pracowników Urzędu Gminy posiadało upoważnienia do umieszczania na fakturach stosownej adnotacji o treści: „*przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*”, co jest wymagane w art. 6 ust. 3 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str.: 280)

W próbie wnioskodawców znalazł się wnioskodawca będący Spółką z o.o. W związku z tym kontrolujący zapytali Jednostkę, w jaki sposób zweryfikowała, czy Spółka, której wnioski znalazły się w ramach badanej próby (Decyzja nr LUTY.255.2021.KA, Decyzja nr SIERPIEŃ.230.2021.KA), nie podlega wyłączeniu ze zwrotu podatku akcyzowego na podstawie art. 3a ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski wyjaśnił, że: „Na podstawie złożonego wniosku nr 242 /decyzja nr: LUTY.255.2021.KA/ oraz wniosku nr 231 /decyzja nr: SIERPIEŃ.230.2021.KA/ (...) Sp. z o.o. (...) pracownik merytoryczny dokonał pozytywnej weryfikacji wniosku. Oświadczenia informują, że Gospodarstwo (...) nie jest producentem rolnym, o którym mowa w art. 3a pkt 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego. W załączeniu oświadczenia (zostały podpisane w innych aktach)”. Wyjaśnienia w tym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str.: 34-35, 40, 281-283)

Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji kontrolujący stwierdzili, że Gmina weryfikowała powierzchnię użytków rolnych wykazywaną we wnioskach na podstawie rejstru podatkowego. Zgodnie z zapisami art. 4 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego „Kwotę zwrotu podatku ustala się jako iloczyn ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, wynikającej z faktur VAT, i stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zwrot podatku, w ramach rocznego limitu ustalonego w sposób określony w ust. 2. Limit ustala się jako sumę: kwoty stanowiącej iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, liczby 100 oraz powierzchni użytków rolnych będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku (...)”.

W związku z tym kontrolujący poprosili Gminę o przedstawienie wydruków z rejestru gruntów i budynków oraz porównali je z danymi widniejącymi w rejestrze podatkowym. Przykładowe różnice przedstawiono w poniższych tabelach.

I okres rozliczeniowy

Nr decyzji	Decyzja - kwota limitu	Wniosek - razem ha	Stan rejestrów na dzień	Rejestr budynków i gruntów	Rejestr podatkowy	Różnica
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. (5-6)
LUTY.17.2021.KA	1 930,00 zł	19,30	2021-02-03	20,1861	19,39	0,7961
LUTY.199.2021.KA	1 442,00 zł	14,42	2021-02-25	14,38	14,42	-0,0394

II okres rozliczeniowy

Nr decyzji	Decyzja - kwota limitu	Wniosek - razem ha	Stan rejestrów na dzień	Rejestr budynków i gruntów	Rejestr podatkowy	Różnica
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. (5-6)
SIERPIEŃ.191.2021.KA	1 442,00 zł	14,42	2021-08-30	14,38	14,42	-0,04
SIERPIEŃ.26.2021.KA	5 497,00 zł	54,97	2021-08-09	38,91	54,97	-16,06
SIERPIEŃ.35.2021.KA	203,21 zł	2,0321	2021-08-10	0,5543	2,0321	-1,48
SIERPIEŃ.123.2021.KA	9 506,83 zł	95,0683	2021-08-25	63,9198	95,0683	-31,15

(dowód: akta kontroli str.: 287, 295, 299, 323-324,328, 500-519)

Na tę okoliczność kontrolujący zapytali Jednostkę, dlaczego powierzchnia użytków rolnych wykazywana we wnioskach była weryfikowana przez Gminę na podstawie ewidencji użytków rolnych prowadzonej na potrzeby podatkowe (dokumentacja umieszczona w aktach spraw), a nie na podstawie ewidencji gruntów i budynków, co wynika z art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy o zwrocie podatku

akcyzowego (dokumentacja przedstawiona w trakcie kontroli). W związku z tym Wójt Gminy wyjaśnił, że: „Była prowadzona weryfikacja użytków w system Ewidencji gruntów i budynków na dzień 1 lutego 2021r. System ten jest systemem pomocniczym w ustalaniu i wyliczaniu gruntów, z uwagi na nieaktualnianie danych nie może być podstawową bazą danych wyliczania powierzchni z uwagi na liczne błędy. Weryfikacja gruntów i użytków prowadzona jest dwuetapowo w dwóch programach”.

(dowód: akta kontroli str.: 36, 41)

Ww. przepis ustawy wskazuje, że podstawą do weryfikacji danych zawartych we wnioskach winna być ewidencja gruntów i budynków. W świetle powyższych wyjaśnień można uznać, że pracownicy Gminy weryfikowali dane zawarte we wnioskach w najlepszy dostępny sposób, zgodnie z posiadaną wiedzą co do poprawności danych zawartych w rejestrach.

Należy również podkreślić istotność posiadania przez Jednostkę poprawnego (aktualnego) rejestru gruntów i budynków ze względu na ww. zapis ustawy oraz na to, że kontrolowane zadanie jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

W wyniku kontroli stwierdzono ponadto, że:

- w przypadku 24 wniosków na fakturach brakowało czytelnego podpisu (lub imiennej pieczęci z parafką) osoby upoważnionej przez Wójta Gminy do dokonywania adnotacji o przyjęciu dokumentów do zwrotu części podatku akcyzowego,
- w 5 przypadkach na fakturach nie umieszczono daty przyjęcia faktury do zwrotu części podatku akcyzowego,
- w 1 przypadku zawarto adnotację o niepełnej treści wymaganej ww. ustawą.
- w 1 przypadku zapis „przyjęto w dniu do zwrotu części podatku akcyzowego” został umieszczony na kopii faktury, przez co kontrolujący nie mogli zweryfikować, czy na oryginale faktury również znalazł się ten zapis.

Szczegółowy opis uchybień zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

Kontrolujący zweryfikowali również terminowość i prawidłowość wydawania decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego. Decyzje (w odniesieniu do wniosków z badanej próby) wydawane były w terminie określonym w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, tj. w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku o zwrot podatku. Wypłaty zwrotu podatku akcyzowego dokonywano w terminach określonych w art. 7 ust. 1 przedmiotowej ustawy i w kwotach, które wynikały z wydanych decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 278-279)

W wyniku kontroli decyzji stwierdzono, że w treści skontrolowanych decyzji nie zawierano informacji o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania od decyzji, co jest wymagane w art. 107 ust. 1 pkt 7 Kodeksu postępowania administracyjnego. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Ponadto w wyniku kontroli prowadzenia postępowań administracyjnych ws. zwrotu części podatku akcyzowego w 10 przypadkach nie zachowano terminu na wypowiedzenie się stron w sprawie zebranych dowodów w trakcie postępowania, wydając decyzję przed upływem tego terminu. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Zgodnie z przedłożoną kontrolującym informacją przez Panią Annę Kozieł Podinspektora ds. księgowości budżetowej w Gminie Wałcz: „*W 2021 roku nie odnotowano nienależnie pobranych zwrotów podatku akcyzowego przez wnioskodawców. Nie dokonywano tym samym zmian co do zwrotu podatku w wydanych już decyzjach*”.

(dowód: akta kontroli str. 284)

4. Weryfikacja sprawozdań

Gmina Wałcz w dniu 28 grudnia 2021 r. przekazała do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego:

- Roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- Roczne rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej.

Przekazanie dokumentów nastąpiło w terminie określonym w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej, tj. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Wszystkie dane wykazane w sprawozdaniach pokrywają się z ewidencją księgową oraz dokumentacją merytoryczną.

(dowód: akta kontroli str. 482-486)

Ponadto kontrolujący stwierdzili, że dane wykazane w sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2021 r. w części dotyczącej działu 010 Rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01095 Pozostała działalność są zgodne z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 487-499)

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień

Ad 3. Kontrola merytoryczna dotacji

Brak podpisów upoważnionego pracownika pod adnotacją „Przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” na fakturach przyjmowanych do zwrotu podatku akcyzowego.

W wyniku kontroli faktur załączanych do 24 z 25 skontrolowanych wniosków ustalono, że żadne z nich nie posiadały czytelnego podpisu (lub imiennej pieczęci z parafką) osób upoważnionych przez Wójta Gminy do dokonywania adnotacji o przyjęciu dokumentów do zwrotu części podatku akcyzowego. Dotyczy to dokumentów załączanych do wniosków ujętych w poniższej tabeli.

Lp.	Numer wniosku	Data złożenia wniosku	Lp.	Numer wniosku	Data złożenia wniosku
1.	242	2021-03-01	13.	158	2021-08-27
2.	13	2021-02-03	14.	25	2021-08-09
3.	7	2021-02-02	15.	76	2021-08-17
4.	186	2021-02-25	16.	93	2021-08-18
5.	213	2021-02-26	17.	180	2021-08-30
6.	236	2021-03-01	18.	34	2021-08-10
7.	190	2021-02-25	19.	215	2021-08-31
8.	212	2021-02-26	20.	125	2021-08-25
9.	165	2021-02-24	21.	191	2021-08-30
10.	78	2021-02-15	22.	230	2021-08-27
11.	202	2021-02-25	23.	142	2021-08-26
12.	231	2021-08-31	24.	134	2021-08-25

(dowód: akta kontroli str.: 338-481)

Kontrolujący zapytali Wójta Gminy Wałcz, dlaczego na skontrolowanych fakturach stanowiących załączniki do wniosków o zwrot podatku akcyzowego nie umieszczono pod pieczęcią „Przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego” czytelnego podpisu (lub imiennej pieczęci z parafką) osoby upoważnionej przez Wójta Gminy do tej czynności.

Wójt Gminy wyjaśnił, że: „Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 i art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, do wniosku o zwrot podatku dołącza się faktury VAT albo ich kopie, stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Na fakturach VAT o których mowa upoważniony przez wójta pracownik urzędu gminy umieszcza adnotację o treści "Przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego". Wskazany przepis nie wymaga poświadczenia tej adnotacji imienną pieczęcią i podpisem osoby upoważnionej. W przypadku częściowego przyjęcia faktury do rozliczenia - adnotacja może zostać uzupełniona o informację na jaką ilość paliwa producent rolny otrzyma zwrot podatku w pierwszej gminie i w takim przypadku podpis i pieczęć imienna jest stosowana”.

(dowód: akta kontroli str.: 34, 39)

Zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego „Na fakturach VAT, o których mowa w ust. 3 pkt 1, upoważniony przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) pracownik urzędu gminy lub miasta umieszcza adnotację o treści „przyjęto w dniu ...do zwrotu części podatku akcyzowego”.

Mając na uwadze, iż wyżej wskazany przepis określa, iż adnotację o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” nanosi upoważniony pracownik należy stwierdzić, że naniesienie podpisu pracownika dokonującego tej czynności jest konieczne, aby można było uznać że faktury przyjęte do zwrotu podatku akcyzowego zostały faktycznie opieczetowane i przyjęte przez tego pracownika.

Przyczyną powyższego uchybienia był sposób interpretacji zapisów ustawy o zwrocie podatku akcyzowego w zakresie sposobu nanoszenia adnotacji na fakturach przedłożonych do zwrotu podatku akcyzowego.

Skutkowało to brakiem możliwości zweryfikowania czy adnotacja ta została naniesiona przez osobę do tego upoważnioną.

Osobami odpowiedzialnymi za brak podpisów są pracownicy dokonujący adnotacji na fakturach oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

Brak dat na adnotacji „Przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” na części faktur przyjętych do zwrotu podatku akcyzowego

Na niektórych fakturach załączanych do wniosków dokumentujących zakup oleju napędowego nie umieszczono daty przyjęcia do zwrotu podatku akcyzowego. Dotyczy to:

- faktury nr 5422/21/PRE z dnia 30.07.2021 r. załączonej do wniosku nr 158 Pana M. W.,
- faktury nr A01/000006/12/ASC/2020 z dnia 07.12.2020 r. załączonej do wniosku nr 190 Pana M. G.,
- paragonów fiskalnych z NIP-em nabywcy nr 54471 z dnia 28.10.2020 r., nr 64357 z dnia 07.11.2020 r. i nr 65516 z dnia 17.11.2020 r. załączonych do wniosku nr 190 Pana M. G.

(dowód: akta kontroli str.: 372-373, 481)

W związku z powyższym Wójt Gminy wyjaśnił, że: „Na fakturze nr 5422/21/PRE z dnia 30.07.2021r. załączonej do wniosku nr 158 Pan (...) z uwagi na przeoczenie pracownika ominięto opieczetowanie datą 27.08.2021. Załączona faktura dotycząca zakupu oleju napędowego w ilości 245,76 l jest zgodna z ustawą o zwrocie podatku akcyzowego i została załączona do wniosku. Pomimo braku adnotacji fakturę przyjęto do rozliczenia w całości i jej oryginał pozostał w posiadaniu urzędu, zatem nie mógł być ponownie wykorzystany.

Na fakturze nr A01/000006/12/ASC/2020 z dnia 07.12.2020r., paragonie fiskalnym nr 54471 z dnia 28.10.2020r., nr 64357 z dnia 07.11.2020r., nr 65516 z dnia 17.11.2020r. załączonych do wniosku nr 190 Pana (...) z uwagi na przeoczenie pracownika ominięto opieczetowanie datą 25.02.2021. Załączona faktura i paragony fiskalne dotyczące zakupu oleju napędowego w ilości 396,62 l są zgodne z ustawą o zwrocie podatku akcyzowego i zostały załączone do wniosku. Pomimo braku adnotacji fakturę i paragony przyjęto do rozliczenia w całości, a oryginał dokumentów pozostał

w posiadaniu urzędu, zatem nie mogły być ponownie wykorzystane”.

(dowód: akta kontroli str.: 34, 39-40)

Zgodnie z art. 6 ust 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego „Na fakturach VAT, o których mowa w ust. 3 pkt 1, upoważniony przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) pracownik urzędu gminy lub miasta umieszcza adnotację o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”. Powyższe oznacza, że dane w zakresie daty przyjęcia dokumentu powinny znajdować się obowiązkowo na fakturach lub ich kopiach.

Jak wynika z udzielonych wyjaśnień przyczyną uchybienia było przeoczenie pracownika dokonującego adnotacji.

Skutkiem uchybienia jest brak możliwości zweryfikowania daty przyjęcia faktur do zwrotu części podatku akcyzowego.

Osobami odpowiedzialnymi za brak podpisów są pracownicy dokonujący adnotacji na fakturach oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

Umieszczenie na fakturze załączonej do wniosku adnotacji „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” o treści niezgodnej z wytycznymi ustawy

W przypadku faktury nr 12393K1/07/21 z dnia 22.07.2021 r. załączonej do wniosku nr 134 Pana P. S. umieszczono opis „Przyjęto w dniu 25.08.2021 r.”,

(dowód: akta kontroli str.: 383)

Wójt Gminy wyjaśnił, że: „Na fakturze nr 12393K1/07/21 z dnia 22.07.2021r. stanowiący załącznik do wniosku nr 134 Pana (...) umieszczono zapis „Przyjęto w dniu 25.08.2021” z uwagi, iż pracownik, który przyjmował wniosek omyłkowo ominął fakturę, a w trakcie weryfikacji pracownik (...) zrobiła w/w adnotację na tej fakturze w terminie późniejszym. Jednak pomimo braku adnotacji fakturę przyjęto do rozliczenia w całości i jej oryginał pozostał w posiadaniu urzędu, zatem nie mógł być ponownie wykorzystany”.

(dowód: akta kontroli str.: 34-39)

Zgodnie z art. 6 ust 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego „Na fakturach VAT, o których mowa w ust. 3 pkt 1, upoważniony przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta) pracownik urzędu gminy lub miasta umieszcza adnotację o treści „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”.

Na fakturze umieszczono tylko część zapisu wynikającego z zacytowanej ustawy.

Przyczyną było naniesienie adnotacji w terminie późniejszym przez pracownika realizującego zadanie.

Skutkuje to niezachowaniem przepisu ustawy oraz brakiem możliwości jednoznacznego stwierdzenia, czy faktura została przyjęta do zwrotu części podatku akcyzowego.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe są pracownicy dokonujący adnotacji na fakturach oraz

osoby nadzorujące realizację zadania.

Nanoszenie pieczętki z adnotacją „Przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” na kserokopiach faktur w sposób uniemożliwiający weryfikację, czy adnotację powyższą naniesiono również na oryginałach faktur.

Zapis „Przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego” w przypadku faktury nr 17587K1/07/20 z dnia 28.12.2020 r. załączonej do wniosku 202 Pana P. S. został umieszczony na kopii faktury, przez co nie można zweryfikować, czy na oryginale faktury również znalazł się ten zapis.

(dowód: akta kontroli str.: 378)

Wójt Gminy Wałcz wyjaśnił, że: „*Na fakturze nr 17587K1/07/20 z dnia 28.12.2020r. stanowiący załącznik do wniosku nr 202 Pana (...) umieszczono pieczętkę „Przyjęto w dniu 25.02.2021 do zwrotu części podatku akcyzowego”. Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego pieczętkę umieszcza się na fakturach VAT albo ich kopiach stanowiące dowód zakupu oleju napędowego w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku. Pan (...) dołączył kopie faktury, co było podstawą do jej przyjęcia i dlatego na kopii dokonano adnotacji. Do wniosku nie przedłożono oryginału faktury, stąd nie można było na niej dokonać adnotacji. Oryginał faktur był przedmiotem kontroli w urzędzie skarbowym”.*

(dowód: akta kontroli str.: 34, 39)

Odnosząc się do wyjaśnień należy zwrócić uwagę, że wskazany w wyjaśnieniu art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego traktuje o załączaniu do wniosków faktur VAT lub ich kopii natomiast w art. 6 ust. 4 ww. ustawy wskazano, że adnotacja o przyjęciu do zwrotu części podatku akcyzowego powinna być sporządzana na fakturach VAT, czyli na oryginałach dokumentów.

Należy podkreślić, że z wytycznych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi² jednoznacznie wynika, że pieczętka z adnotacją musi być umieszczona na oryginałach faktur nawet jeśli wnioskodawca przedłoży tylko ich kserokopie. W wytycznych MRiRW wskazano, że organ powinien wezwać producenta rolnego, w przypadku dołączenia przez niego do wniosku o zwrot podatku akcyzowego tylko kopii faktur, do dostarczenia do urzędu gminy oryginałów faktur w celu umieszczenia przez upoważnionego przez wójta pracownika urzędu gminy lub miasta adnotacji: „przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego”.

Reasumując adnotacja powinna być sporządzona na oryginale dokumentu, a następnie powinna być sporządzona jego kopia, która może być załączona do wniosku.

Jednakże, mając na uwadze powyższe wyjaśnienia należy stwierdzić, że kontrolujący na podstawie

² Wytyczne są zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/najczesciej-zadawane-pytania-dotyczace-zwrotu-podatku-akcyzowego-od-zakupionego-paliwa-rolniczego>. W treści dokumentu przytoczono odpowiedź do pytania nr 13.

przedłożonej kopii faktury, na której widoczna jest pieczęć z adnotacją, nie byli w stanie zweryfikować, czy stosowna adnotacja została naniesiona również na oryginale dokumentu.

Przyczyną uchybienia jest przedstawienie przez wnioskodawcę jedynie kopii faktury, która następnie została przyjęta do zwrotu części podatku akcyzowego, bez weryfikacji oryginału. Skutkiem powyższego uchybienia jest powstanie ryzyka ponownego wykorzystania faktury w tym zakresie np. w innej gminie.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe są pracownicy dokonujący adnotacji na fakturach oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

W skontrolowanych decyzjach nie zawierano informacji o prawie strony do zrzeczenia się odwołania od postanowień decyzji i skutkach zrzeczenia się odwołania

W przypadku wszystkich skontrolowanych 25 decyzji stwierdzono, że w ich treści nie zawarto informacji wynikających z art. 107 § 1 ust. 7 Kpa, „o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania”. Dotyczy to poniżej wskazanych decyzji.

Lp.	Nr decyzji	Lp.	Nr decyzji	Lp.	Nr decyzji
1.	LUTY.11.2021.KA	11.	LUTY.255.2021.KA	21.	SIERPIEŃ.191.2021.KA
2.	LUTY.17.2021.KA	12.	SIERPIEŃ.26.2021.KA	22.	SIERPIEŃ.216.2021.KA
3.	LUTY.83.2021.KA	13.	SIERPIEŃ.35.2021.KA	23.	SIERPIEŃ.221.2021.KA
4.	LUTY.174.2021.KA	14.	SIERPIEŃ.75.2021.KA	24.	SIERPIEŃ.229.2021.KA
5.	LUTY.195.2021.KA	15.	SIERPIEŃ.91.2021.KA	25.	SIERPIEŃ.230.2021.KA
6.	LUTY.199.2021.KA	16.	SIERPIEŃ.123.2021.KA		
7.	LUTY.211.2021.KA	17.	SIERPIEŃ.132.2021.KA		
8.	LUTY.221.2021.KA	18.	SIERPIEŃ.143.2021.KA		
9.	LUTY.244.2021.KA	19.	SIERPIEŃ.158.2021.KA		
10.	LUTY.248.2021.KA	20.	SIERPIEŃ.180.2021.KA		

(dowód: akta kontroli str. 285-290, 294-295, 299-300, 302-303, 307-308, 312-313, 317-318, 322-324, 328-329, 333-334)

Kontrolujący zapytali Jednostkę, dlaczego w treści skontrolowanych decyzji nie zawarto informacji o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, co jest wymagane w art. 107 ust. 1 pkt 7 Kodeksu postępowania administracyjnego. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski wyjaśnił, że: „*Na dole każdej wydanej decyzji widnieje zapis „Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie za pośrednictwem Wójta Gminy w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji”.* W wyniku zaleceń pokontrolnych sformułowane w tym zakresie pouczenie zostało poszerzone o treść dotyczącą zrzeczenia się odwołania i tak będzie stosowane”.

(dowód: akta kontroli str. 35, 40)

W wyjaśnieniu nie wskazano przyczyn zaistniałej sytuacji. Jednak należy zwrócić uwagę, że powyższy zapis został dodany do Kpa jako obowiązkowy element decyzji, dlatego należało również w wydawanych decyzjach zawierać tę brakującą informację.

Skutkiem jest niepoinformowanie w decyzjach administracyjnych wnioskodawców o przysługujących im prawach wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego. Ze względu jednak na to, że całe zadanie zostało rozliczone prawidłowo pod kątem finansowym kontrolujący powyższe uznają jedynie za uchybienie.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe postępowanie są pracownik merytoryczny prowadzący postępowania administracyjne oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

Wydawanie decyzji administracyjnych przed upływem terminu na wypowiedzenie się stron w sprawie zgromadzonych materiałów dowodowych

W wyniku kontroli prowadzenia postępowań administracyjnych stwierdzono, że w 10 przypadkach wydano decyzje przed upływem lub w dniu upływu terminu na wypowiedzenie się stron postępowania, co im umożliwia art. 10 § 1 Kpa. W postanowieniach wyznaczano 7-dniowy termin do wypowiedzenia się stron w zakresie zebranego materiału dowodowego w sprawie i zgłoszenia żądań. W postanowieniu wskazano, że wyznaczony termin liczy się od następnego dnia po dniu doręczenia postanowienia. W dokumentacji postępowań nie było dokumentów świadczących o wypowiedzeniu się strony. Szczegóły dotyczące niezachowania terminu przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Nr decyzji	Data wydania postanowienia o możliwości wypowiedzenia się stron	Data doręczenia postanowienia	Termin na wypowiedzenie się stron - 7 dni od daty doręczenia postanowienia	Data wydania decyzji administracyjnej	Różnica w dniach
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7. (5.-6.)
1.	LUTY.174.2021.KA	2021-02-25	2021-03-01	2021-03-08	2021-03-06	2
2.	LUTY.195.2021.KA	2021-02-26	2021-03-03	2021-03-10	2021-03-06	4
3.	LUTY.199.2021.KA	2021-02-26	2021-03-01	2021-03-08	2021-03-06	2
4.	LUTY.211.2021.KA	2021-02-26	2021-03-01	2021-03-08	2021-03-06	2
5.	LUTY.221.2021.KA	2021-02-26	2021-03-04	2021-03-11	2021-03-06	5
6.	LUTY.244.2021.KA	2021-02-26	2021-03-05	2021-03-12	2021-03-08	4
7.	LUTY.248.2021.KA	2021-03-01	2021-03-10	2021-03-17	2021-03-08	9
8.	LUTY.255.2021.KA	2021-03-02	2021-03-09	2021-03-16	2021-03-08	8
9.	SIERPIEŃ.35.2021.KA	2021-08-10	2021-08-27	2021-09-03	2021-09-01	2
10.	SIERPIEŃ.229.2021.KA	2021-09-02	2021-09-08	2021-09-15	2021-09-15	0

(dowód: akta kontroli str. 290-293, 295-298, 300-301, 303-306, 308-311, 313-316, 318-321, 324-327, 329-332, 334-337)

W związku z tym kontrolujący zapytali Jednostkę, dlaczego w przypadku kontrolowanych decyzji nie zachowano terminu na wypowiedzenie się strony w sprawie zebranych dowodów w trakcie postępowania. Wójt Gminy, Pan Jan Matuszewski wyjaśnił, że: „Z uwagi na bardzo dużą ilość wniosków składanych w kontrolowanym okresie pracownik merytoryczny posiadał bardzo mało czasu by zweryfikować całość wniosku, zdążyć zliczyć i wprowadzić w system wszystkie dane niezbędne do wyliczenia dotacji i przesłania do Wojewody. Zwrotne potwierdzenia odbioru

korespondencji napływają też etapowo i często w późniejszym czasie niż wydawane decyzje. W sytuacjach wątpliwych wykonywane są czasami wielogodzinne próby telefonicznego kontaktu z wnioskodawcą by dopytać o nurtujące aspekty. Kontrolowane czynności są wykonywane w jednostce przez jedną osobę. Niemniej w wyniku zaleceń pokontrolnych zostaną podjęte starania w celu przestrzegania terminu na wypowiedzenie się stron w sprawie zebranego materiału dowodowego w trakcie postępowania.

W dokumentacji z postępowań nie ma dokumentów świadczących o skargach na brak możliwości wypowiedzenia się strony. Żadna strona nie podejmowała takich prób, nikt się nie zgłosił”.

(dowód: akta kontroli str. 35-36, 40-41)

Przyczyną zaistniałej sytuacji jest duża liczba prowadzonych spraw w krótkim czasie przez jednego pracownika.

Skutkiem powyższego jest niezachowanie przez Organ zapisów postanowień wydanych w trakcie prowadzenia postępowań administracyjnych. Ze względu na to, że postępowanie to ma charakter formalny i miało miejsce w 10 na 25 skontrolowanych postępowań kontrolujący uznali powyższe za uchybienie.

Osobami odpowiedzialnymi za powyższe postępowanie są pracownik merytoryczny prowadzący postępowania administracyjne oraz osoby nadzorujące realizację zadania.

<p>Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienia z dnia 8 lipca 2022 r. Pana Jana Matuszewskiego, Wójta Gminy ws. kontrolowanych zagadnień. 2. Oświadczenie z dnia 30.06.2022 r. Pani Anny Koziół, Podinspektora ds. księgowości budżetowej ws. informacji zawartych w zestawieniu wniosków o zwrot podatku akcyzowego 3. Oświadczenie z dnia 27.06.2022 r. Pani Anny Koziół, Podinspektora ds. księgowości budżetowej ws. zasad księgowania środków dotacji 4. Oświadczenie z dnia 27.06.2022 r. Pani Anny Koziół, Podinspektora ds. księgowości budżetowej ws. zwrotu środków dotacji 5. Oświadczenie z dnia 04.07.2022 r. Pani Anny Koziół, Podinspektora ds. księgowości budżetowej ws. spółki z o.o. będącej wnioskodawcą. 6. Oświadczenie z dnia 27.06.2022 r. Pani Anny Koziół, Podinspektora ds. księgowości budżetowej ws. nienależnie pobranych zwrotów podatku
<p>Ocena obszaru kontroli</p>	<p>Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji na prowadzenie postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2021 r. ocenia się pozytywnie z uchybieniami.</p>
<p>Wnioski dotyczące uzyskanych efektów</p>	<p>W wyniku realizacji w 2021 r. przez Gminę Wałcz zadania z zakresu administracji rządowej w sprawie zwrotu części podatku</p>

zrealizowanego zadania	<p>akcyzowego finansowanego dotacją celową 298 wnioskodawców złożyło wnioski o zwrot części podatku akcyzowego. Pozytywnie rozpatrzono łącznie 478 wniosków (I i II okres rozliczeniowy) i na tej podstawie wypłacono wnioskodawcom sfinansowany dotacją celową zwrot części podatku akcyzowego w łącznej kwocie 1 780 646,63 zł. W ramach ustalonego indywidualnie rocznego limitu zwrotu za każdy litr zakupionego oleju napędowego wnioskodawcy mogli otrzymać zwrot podatku akcyzowego w kwocie 1,00 zł.</p> <p>Wypłacona beneficjentom pomoc publiczna była realnym wsparciem dla rolników zakupujących olej napędowy niezbędny do pracy na użytkach rolnych.</p> <p>Przedstawiona przez Gminę Wałcz dokumentacja z realizacji zadania, dofinansowanego dotacją celową wykazała, że cel zadania został zrealizowany.</p>
Wpis do książki kontroli	Nr 6/2022
Zalecenia	<p>W związku z wypowiedzeniem się Wójta Gminy w wyjaśnieniach z dnia 8 lipca 2022 r., w sprawie podjętych działań w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zawierania w decyzjach administracyjnych informacji o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania od decyzji, co jest wymagane w art. 107 ust. 1 pkt 7 Kodeksu postępowania administracyjnego, 2) zachowywania terminu wynikającego z postanowień, na wypowiedzenie się stron w sprawie zebranych dowodów w trakcie postępowania <p>odstępuję od wydania zaleceń w tym zakresie.</p> <p>W przyszłości podczas realizacji kontrolowanego zadania zalecam jednocześnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umieszczanie pod adnotacjami „Przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego” czytelnych podpisów osób upoważnionych do tej czynności, 2) nanoszenie na wszystkich fakturach załączanych do wniosków adnotacji o pełnej treści „Przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego”, zgodnie z wytycznymi art. 6 ust 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, 3) nanoszenie adnotacji „Przyjęto w dniudo zwrotu części podatku akcyzowego” najpierw na oryginałach faktur, a następnie ewentualne kserowanie dokumentów.
Pouczenie	– O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie

	<p>usunięcia stwierdzonych uchybień proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.</p> <p>– Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.</p>
PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	<p>z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p><i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>